

ПЕРСПЕКТЫўНАЯ
КАПЫЛЬШЧЫНА
5-9

ЯК ЗАХАПЛЕННЕ
ДАПАМАГЛО
ЗНАЙСЦІ БАБУЛЮ
12

22
ЛЮТАГА
2024 г.
ЧАЦВЕР
№ 37 (30171)

«Сваё шчасце Беларусь і Расія павінны ствараць самі»
Прэзідэнт у ходзе паездкі ў Казань сустрэўся з кіраўніком Татарстана

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыбыў з рабочым візітам у Расію. Беларускі борт нумар адзін прылятаў у міжнародны аэрапорт Казань. Каля трапа самалёта Аляксандра Лукашэнку сустралі кіраўнік Рэспублікі Татарстан Расійскай Федэрацыі Рустам Мінаханав, першы намеснік прэм'ер-міністра Рустам Нigmatулін і іншыя афіцыйныя асобы. У Казань Аляксандр Лукашэнка прыхаў на запрашэнні свайго расійскага калегі Уладзіміра Пуціна для наведвання цырымоніі адкрыцця міжнароднага высокатэхналагічнага турніру «Гульні Будучыні». З нагоды гэтай маштабнай культурна-спартыўнай падзеі ў сталіцу Рэспублікі Татарстан Расійскай Федэрацыі прыбыў шэраг замежных лідараў.

Адразу пасля прылёту Аляксандр Лукашэнка накіраваўся ў Казань Крэмл. Тут ён правёў перагаворы з кіраўніком Рэспублікі Татарстан Расійскай Федэрацыі Рустам Мінаханавым. «Можа быць, нават і добра, што знешнія абставіны нас штурхнулі бліжэй адно да аднаго. Мы перасталі спрачацца на роўным месцы. Мы зразумелі, што сабралі ў нас усево нешта і мы жамым, сапраўдны і ўвогуле няма) і што нам трэба сваё шчасце ствараць самі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт адзначыў, што на практыцы бакі цвёрды і рэалізуюць гэтыя падыходы — атрымацца, але не без цярплівасці. «Патрыць час. Мы гэта зробім», — заявіў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што Татарстан — самы развіты, высокатэхналагічны рэгіён Расіі са значным узроўнем прамісловасці. У той жа час канкурэнцыя на рынку ў сферу абстаўкі ўзрастае — заходнія кампаніі павінны, а на іх месца прыходзяць кітайскія і іншыя вытворцы. Але, нягледзячы

чы на гэта, Татарстан дэманструе ўпэўненні эканамічнага росту. «Мы ведаем, які дзеясці гэты рост. Але мы вельмі рады. Мы хочам з вамі супрацоўнічаць, таму што гэта высокі ўзровень развіцця», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — «Ёсць з кім размаўляць, людзі разумюць, кіравальніцтва вельмі высокая, гаспадарскі падыход — ад зямлі».

Прэзідэнт перакананы, што разам Беларусь і Татарстан здольны дасягнуць шмат чаго. «Калі мы дамоўмся, праблем з нашага боку не будзе», — запэўніў ён. Кіраўнік Рэспублікі Татарстан у сваю чаргу адзначыў, што беларускі лідар шмат робіць для расійскай дзяржавы. «Сардэчна вітаем у брацкім Татарстане. Вы вліклі сябра нашай рэспублікі», — адзначыў Рустам Мінаханав. — «Вы вельмі шмат робіце для нашай расійскай дзяржавы. Санцыі — і мы ўбачылі, што сябар, а хто — проста побач. Вы сапраўдны,

самы блізкі чалавек для нашай краіны, для нас».

У час наведвання Казанскага Крэмля кіраўнік беларускай дзяржавы паўнуў запіт у князя ганаровых чакан. Прэзідэнт падкрэсліў, што шматлікія нававы супрацоўніцтва Мінаха і Казань з кожным днём набываюць новы змест. Аляксандр Лукашэнка рэалізаваў, што бакі змогуць пачаць рэалізацыю прабурных сумесных праектаў. «Можае разлічыць на нашу падтрымку!» — падкрэсліў беларускі лідар.

Паводле прэс-службы Прэзідэнта.

3 ПАЧУЦЦЁМ
ВЫКАНАНАГА АБАВЯЗКУ
...і цацкай у падарунак

Сёння — трэці дзень датарміновага галасавання. На Віцебшчыне створаны 693 выбарчыя ўчасткі, 676 з якіх адкрылі дзверы 20 лютага. Астатнія — закрытыя: яны знаходзяцца ў санаторыях і бальніцах, адзін — на тэрыторыі вайскаў часці. У перыяд датарміновага галасавання ў лаўным рэгіёне задзейнічаны 687 стаячарных прапарыстых і паўпрапарыстых скрынь, а агульная колькасць бюлетэняў перавысіць 2,9 мільёна. Па выніках першага дня датарміновага галасавання ў лаўным рэгіёне прагаласавалі 6,1 працэнта грамадзян ад агульнай колькасці ўключаных у спісы. Карэспандант «Звязды» выправілася на ўчастак для галасавання № 14 Чыгуначнага раёна горада Віцебска, каб прасачыць за ходам выбарчай кампаніі і аддаць свой голас.

Участак для галасавання № 14 размешчаны ў чацвёртай кмзай на вуліцы Цітова. Ён з'яўляецца адным з самых вялікіх у горадзе на Дзвіне — больш чым з трыма тысячамі выбарчых камісій. Экскурсія на ўчастак для мяне праводзіць старшыня камісіі Аляксандр Кушарэў — чалавек з вопытам удзелу ў выбарчых кампаніях: з'яўляецца прэзідэнтам Рэспублікі Беларусі ў 2020 годзе і канстытуцыйнага рэфэрэндуму ў 2022-м. Як расказвае Аляксандр Васільевіч, пераважна колькасць членаў камісіі — таксама людзі з багатым стажам, таму сёлётыя выбарчая кампанія, які і мініўня, праходзіць зладжана і без нараканняў.

З улікам таго што ўпершыню ў фармаце адзінага дня галасавання ў гэтым годзе мы выбіраем долгатаў ухад узроўню адначасова, актыўнасць насельніцтва значна вырасла. Грамадзяне цікавяцца такім новым фарматам, спяшчючыся першымі вынікамі свай абавязку. Значную ролю ў гэтым сыграла шырокае асявятленне ў сродках масавай інфармацыі.

У горадзе на рукі выбарчых камісій выдаюць тры бюлетэні, каб прагласаваць за кандыдатаў і дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў, абласнога і гарадскога Саветаў. Азнаёміцца з праграмамі кандыдатаў можна на інфармацыйным стэндзе, дзе пераважна размешчаны звесткі аб раскладзе работ камісіі, дакументах, якія можна прад'явіць для атрымання бюлетэня (у іх ліку выданне вадзіцельскага пасведчання), і забарона вынісі выданы бюлетэнь за межы памішання для галасавання, а таксама ажыццяўляць фотак і відэадымку запавоўнага дакумента. Дарчы, у сувязі з апошнім кабінкі для галасавання

лі цвёрп не маюць занаваса. Але кляпацца аб тым, што так парухаецца тайна, не трэба — калі ставіш «Птушку» ў дакументах, які зручна класці на стол, за спінай выбарчыка нічога не бачна.

«У першы дзень датарміновага галасавання на ўчастку «адначыўся» 131 чалавек. Непараўменна ў запавоўнены бюлетэня зафіксавана не было, аднак, калі чалавек зрабіў памылку, камісія выдае новы бюлетэнь, але скарыстацца такой магчымасцю можна толькі адзін раз», — працігае ўвядзіць у курс справы старшыня камісіі.

У ліку асоўных пытанняў, з якімі звяртаюцца выбарчыкі, — заяўкі на магчымасць прагласаваць дома. У большасці свай з гэтай нагоды звяртаюцца людзі пажылога ўзросту або з асаблівасцямі здароўя. На ўчастку сфарміраваны тры брыгады, якія будуць аб'яджашь грамадзян, і падрыхтаваны маленькая ўмята. Актыўна цікавяцца выбірачым магчымасцю прагласаваць па месцы жыхарства, а не рэгістрацыі. У такім выпадку трэба прадставіць дагавор найму жыллага памішання, дакумент аб наяўнасці нерухомасці, навучанні або праціялй камандзіроўцы. Заўвага: прыйсці на ўчастак з пацверджаннем неабходна да шасці гадзін вечара 24 лютага, зрабіць гэтую працэдурку ў адзін дзень галасавання не атрымаецца. **СТАР. 3**

Наталля КАЧАНАВА:

«СІСТЭМА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ ПАВІННА ПРАЦАВАЦЬ ЯК ГАДЗІНІК»
Матэрыяльна-тэхнічная база, кадры, якасць

«Медыцына, як вядома, не толькі лячыць пацыентаў, але і важны складнік бясспэчнасці дзяржавы, тыту нашай. Без здаровай нацыі ніякай эканомікі не будзе», — адзначыў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў маі мінулага года на нарадзе, прысвечанай актуальным пытанням аховы здароўя.

Гэтыя пытанні пастаянна знаходзяцца ў полі зроку Старшыні Савета Рэспублікі, упунаважанага прадстаўніцкім кіраўніком дзяржавы ў Мінску Наталля Качанавой. Для рэспублікі найважнейшымі праблемамі сістэмы аховы здароўя сталі спікер сустрэлася з кіраўніком установы аховы здароўя, падпарадкаваных камітату па аховы здароўя Мінгарвыканкома. Гэта вельмі значны блок камітату падпарадкоўваюцца 116 арганізацый, з іх — 24 бальніцы і 76 паліклінікі і іншыя медыцынскія

установы. Таму звержць гадзіннік надзейнасці важна. Тым больш, які падкрэсліла Наталля Качанова, гэта не нарада, а сустрэчка калег. Асаблівая важная навадзяццкі ключавых падзей у жыцці краіны.

«Мы ведаем, што мы цвёрп уступілі на фінішную прамую, якая называецца палітычнай

тэцыйны орган — Усебеларускі народны сход. І гэта сапраўдны гістарычны для нашай краіны момант. Таксама спікер звярнула ўвагу, што сёлета Беларусь адзначыць выліку на — 80-годдзе вызвалення нашай краіны ад нямецка-фашысцкіх заахнікоў. Усё гэта важна не толькі для краіны ў цэлым, але і для кожнага яе грамадзяніна.

«Сёння наступіў той час, калі кожны з нас адказвае за будучыню свай краіны. Не ў пераносным сэнсе згата слова, а ў самым прамым. Ад кожнага з нас залежыць, ці будзе мы жыць у мірнай краіне, ці будзе ў нас мір і спакой», — заявіла Наталля Качанова. Яна падкрэсліла, што сёння на знешнім кантэры вельмі неспакое, нават небеспэчна становіцца. Свет стаў на парозе вайны. Пра гэта казаў і Прэзідэнт на нарадзе з кіраўніцтвам сілавых блока краіны, якія адбываюцца ў аўторак. **СТАР. 2**

Актуальна

ПЕРСАНАЛЬНЫЯ ДАНЫЯ ПАД АБАРОНАЙ
Асабістая інфармацыя не павінна выкарыстоўвацца для супрацьпраўных мэт

Дырэктар Нацыянальнага цэнтру абароны персанальных даных Андрэй Гаўэ адзначыў, што сёння персанальныя даныя становяцца нематэрыяльнымі актывам са значнай сабіваста эканамічнай каштоўнасцю.

«У свеце ідзе барацьба за асабістую інфармацыю, прыкладам тама з'яўляецца найбуйнейшая глабальная ўдэчка, якая эмашчывае 26 мільярдаў уліковых запісаў персанальных даных. У наш час, якія адбываюцца ў любым грамадстве, у дзяржаве, у канчатковым выніку накіраваны на чалавека, а валадэнне аператарамі гэтых персанальных даных дазваляе зрабіць інфармацыйнае ўздзеянне на яго максімальна «крэпкім», такім чынам, эфектыўным. Інфармацыя, сабраная для дабрабытасці нашых мэт, можа выкарыстоўвацца ў іншых мэтах, напрыклад, для шаханьня, махлярства, іншых формаў маніпуляцыі чалавека з выкарыстаннем яго персанальных даных», — падкрэсліў Андрэй Гаўэ.

У нашай краіне тэма абароны персанальных даных здабыла канстытуцыйную аснову. Так, у мінулым годзе гэтыя пытаньні атрымала развіццё ў канцэпцыі прававой палітыкі краіны, у шэрагу ўказаў, у тым ліку «Аб кібербеспэцыі» і «Аб мерах па супрацьдзейнічэнні несанкцыянаваным плацежным аперцыям», а таксама гэтай тэматыка знайшла адлюстраванне ў пераліку іншых нарматыўных актаў.

Дырэктар расправіў, што сёння Цэнтр рэалізуе мадэль, накіраваную перш за ўсё на папярэджанне парушэнню прававоў суб'ектаў персанальных даных. Іх прававоў асцету і аказанне практычнай дапамогі ў абароне прававоў пры апрацоўцы іх асабістай інфармацыі, а таксама на работу з аператарамі ў частцы аказання ім метадапагінай падтрымкі ў сферы абароны персанальных даных і правядзення кантрольных мерапрыемстваў.

СЕТКУ «ЧЫСЦЫЦЬ» ВЫБАРЧА І ХУТКА

За мінулы год Нацыянальнага цэнтру абароны персанальных даных выдалі больш за 600 тысяч унікальных запісаў у дачыненні да грамадзян нашай краіны, заявіў дырэктар установы.

Калі 500 тысяч запісаў выдана прэвентыўна, гэта значыць не па фактах скары, а ў выніку прафілактычна-папярэджальнай працы. Ужо ў студзені па сутнасці выданыя такія ж агульныя інфармацыі: больш за 640 тысяч запісаў. Вядома, гэтым лікам папярэдняпа падытоўчана праца летас. З 640 тысяч запісаў больш за паловіна — фатграфы, якія збіраліся арганізацыямі пры ідэнтыфікацыі кліентаў у гандлёвых пунктах, калі людзі набывалі тавары ў распрямітку. Калі 40 тысяч выданых сёлета адзінак інфармацыі ахоўваюцца звесткі аб індывідуальных прадпрыемлях, і калі 90 тысяч — гэта акаўнты карыстаўнікаў адной з гандлёвых сетак, якія не прайшлі паўторную рэгістрацыю», — сказаў Андрэй Гаўэ. **СТАР. 3**

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Стамбул летас прыняў рэкордныя 17 мільёнаў замежных турыстаў

Гэта вынік са статыстыкі міністэрства культуры і турызму Турцыі. Паводле даных міністэрства, летас Стамбул навадалі 17,37 мільёна замежных гасцей. Гэта не 8,4 працэнта больш, чым год раней. Расія заняла першае месца на турпатоку ў Стамбул, горад навадалі 1,99 мільёна расіяна. На другім месцы Германія з 1,28 мільёна чалавек, трэцяе месца заняў Іран з больш чым адным мільёнам гасцей. Таксама ў першую дзясятку ўвайшлі ЗША (853,8 тыс.), Вялікабрытанія (701,4 тыс.), Саудаўская Аравія (604,5 тыс.), Францыя (589,1 тыс.), Італія (431,6 тыс.), Ірак (404,6 тыс.) і Увобэстан (389,7 тыс.). У снежні ў Стамбул прыляцелі больш за 1,3 мільёна падарожнікаў.

У Нідэрландах з-за недахопу турэмчыкаў утварыліся чарга на адбыванне зняволення

У Нідэрландах з-за недахопу персаналу ў пенітэнцыярных установах каля 1,8 тысячы асуджаных чакалі свай чаргі для адбывання рэальнага тэрміну, заявіў у парламенце міністр прававоў абароны караўлеўства Франк Веврванд. Аб гэтым навадаліла NL Times. Веврванд патлумачыў, што турэмныя камеры ў краіне халае, але частку іх нельга выкарыстоўваць, бо іх няма каму абслугоўваць. З-за недахопу кадраў міністр у канцы 2023 года распарадзіўся выдзяляць камеры толькі тым асуджаным, які затрыманя папаліца, а таксама тым, хто адбывае папярэдняе зняволенне. Тым, хто з'явіўся з пакажаннем і быў асуджаны, пакуль у турме не трыаць. У выніку, навадле слоў міністра, расце колькасць асуджаных, якія застаюцца на волі, чакаюць, калі іх адправіць у месцы зняволення. Веврванд прызнаў, што не ведае, колькі чалавек праціяцца такая сітуацыя. Недахоп персаналу закранае усё грамадства, і цвёрп абміроўваюць меры, які дазволілі б прыцягнуць людзей для работы ў пенітэнцыярных установах і ўтрымаць іх там, даду міністр.

КОРПКА

23 люта Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова правядзе прамую тэлефонную лінію. Званкі будуць прымацца з 14.00 да 16.00 па тэлефоне ў Мінску (6017) 323-93-33.

• Беларускі Марына Васільевіч і Анастасія Лінкова прызначаны прадстаўніцамі да камісійнага паўту.

• Мінабароны Беларусі і ЗІМ баваць ўпершыню падпісалі План мернапрыемстваў ваеннага супрацоўніцтва.

• Міністэрства аховы здароўя адкрывае эксперыментальную віртуальную прыёмную.

• Дадатковыя сродкі на сацыфору ўкараненне навалі ў Мінску аджарктавалі бюджэт на 2024 год.

СЕЗОН «ВЯЛІКАЙ ВАДЫ»
Як падрыхтавацца да паводкі?

Вясна яшчэ не пачалася, а на прыватных падарках некаторых рэгіёнаў краіны ўжо цурчыць рунч. А дзесяці ўтарыліся нават цяжкія вадзіма. Надвор'е, які часта бывае, паказвае характар. І гатаму вельмі прычыны: імклівае таіанне снегу, а таксама частыя дажджы прывялі да падняцця грунтавых водаў. Кляпату ў гэты перыяд даваецца жыхарам нізкіна мінскавіц, а таксама тым, хто жыць па суцесце з вадзімамі.

ГІДРАЛАГІЧНАЯ АБСТАНОЎКА — НА КАНТРОЛІ

Як навадзіма Марына Васільевіч і Анастасія Лінкова прызначаны прадстаўнікі Міністэрства па надзейнасці сітуацыі Яўген БАРАНОЎСКІ, па аператыўных звестках, падпаліцы паводкаўнікамі водамі назаўчасна на тэрыторыі піль абласці краіны: Брэсцкай, Гомельскай, Гродзенскай, Мінскай і Магілёўскай. Традыцыйна ад разводдзю больш за ўсё чэрпняць жыхары Брэсцкай і Гомельскай.

На бегучы момант з 18 снежня 2023 года, калі пачаўся першы падпаліценні, застацца падпаліценні 105 прыватных жылых дамоў, 21 падвал, 592 прыватны падваркі, 139 гаспадарчых пабудов, 35 участкаў аўтамобільнага дарог, 98 іншых будынкаў (дачыня і нежылля дамы), 34 паводкаўнікамі водамі — два прыватны жылны дамы, 335 прыватных падаркаў, 26 гаспадарчых пабудов, моц, 28 участкаў аўтамобільнага дарог і 29 жылых будынкаў (дачыня і нежылля дамы). **СТАР. 3**

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Капыльскі раён

Старшыня Капыльскага райвыканкама Сяргей ПІЛІШЧЫК:

«ЗАКОНЧЫЛІ ГОД СА СТАБІЛЬНЫМ ПРЫБЫТКАМ»

Капыльскі раён з'яўляецца адным з валаўтарных у Мінскай вобласці. Летась ён пераўвукна перажываў большасць паказчыкаў. У раёне актыўна будуюцца сучасныя малочатварныя комплексы. А ў рамках праграмы «Адзін раён — адзін праект» летась завершана рэалізацыя аднаго з найбуйнейшых інвестпраектаў — стварэння інавацыйнай вытворчасці сухога малака на Капыльскім філіяле ААТ «Слудзі сыраробны камбінат». Пра вынікі мінулага года і планы на будучыню паразмаўляў са старшынёй Капыльскага раённага выканкама катэжыта Сяргеем Пілішчыкам.

— Сяргей Міхайлавіч, з якімі вынікамі Капыльскі раён закончыў 2023 год?

— Па выніках работы ў 2023 годзе былі дасягнуты наступныя маштабныя паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця. Намальна напачатку сярэднямесячна заробатная плата (у бягучых цэнах) за студзень — снежань 2023 года складала 119,5 працэнта прыгадавы плане 116,7 працэнта. Інвестыцыі ў асноўны капітал (у супастаўных цэнах) — 123,2 працэнта прыгадавы маштабам у зрубы 101 працэнта. Агульная наступленне ў раёны бюджэт (у бягучых цэнах) — 136,7 працэнта прыгадавы заданні 109,1 працэнта.

Вытворчасць валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі складала 106,5 працэнта прыгадавы заданні 105,2 працэнта. Аб'ём будаўніча-мантажных работ — 112,5 працэнта (пры заданні 94 працэнта). Розныя тавараабарот раёна — 106,3 працэнта (пры заданні 104,5 працэнта). Выручка ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг (без уліку мікра-і малых арганізацый) на Капыльскім раёне за студзень — лістапад 2023 года складала 452,2 мільёна рублёў і павялічылася ў параўнанні з аналагічным перыядам 2022 года на 7,1 працэнта.

сельскагаспадарчай тэхнікі і абсталявання на суму 20,6 мільёна рублёў. Летась будаўніцтва вялося на 9 малочатварных комплексах. Уведзены ў эксплуатацыю МТК у ААТ «Капыльскае» (на 600 галяў) і ААТ «Старыца-Агра» (на 600 галяў). Гэта сучасныя малочатварныя комплексы, якія дазваляюць пры мінімальнай затрате працоўнай сілы атрымаць максімум таварнай прадукцыі.

У адпаведнасць з паставленай Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь «Аб вызначэнні пераліку арганізацый і інвестыцыйных праектаў па будаўніцтве (рэканструкцыі) малочатварных комплексаў» рэалізоўваюцца такія праекты, як будаўніцтва малочатварнага комплексу на 1050 галяў дойнага стаўка ААТ «Партыз-2010» каля вёс. Душава. Унітарнае прадыёмства «ПіК Лісоное» вядзе будаўніцтва МТК «Лісоное» каля вёс. Лісоное.

Таксама працягваюцца рэалізацыі інвестыцыйных праектаў ААТ «Семежана» — будаўніцтва малочатварнага комплексу на 800 галяў з дабаратрадаваннем прылеглай тэрыторыі пры аграпрадукт Жылківа. Летась завершана рэалізацыя інвестыцыйнага праекта ў філіяле СГФ «Руднае» ААТ «Капыльскі райаграсэрвіс» — будаўніцтва кароўніка з убудаваннем ДМБ пры аграпрадукт Браткава.

— Як сельгаспадаркі ўмацоўваюць сваю матэрыяльна-тэхнічную базу? — За 2019—2022 гады уведзены ў эксплуатацыю 12 новых малочатварных комплексаў сярэдняй магутнасцю 600 галяў дойнага стаўка. У 2023 годзе будаваныя тры зернесінажыныя комплексы, сямь сінажынажных транзіі магутнасцю 12 тысяч тон, 12 аб'ектаў жылывага малака прызначэння. Сельскагаспадарчыя арганізацыі летась набылі 107 адзінак

буйной рагатай жылывы ўмацтва павялічылі на 6703 галявы, рост склаў 10,3 %, у тым ліку пагаляе дойнага стаўка павялічана на 2333 галявы (рост 10,4 %).

Валавая вытворчасць малака за 2023 год складала 166,6 тысяч тон, рост да 2022 года — 12,1 тысячы тон, або 107,8 %. Рэалізацыя малака за год складала 150,1 тысячы тон (+11,8 тысячы тон, або 108,5 %, да 2022 года). Сярэдні надой ад адной каровы — 6703 кг, прырост надоем малака за год — 359 кг.

Валавая вытворчасць малака каз апаўняў пяць гадоў павялічылася на 67,9 тысячы тон, або 168,8 %, сярэдні надой малака ад каровы — на 2271 кг, рэалізацыя малака — на 63,3 тысячы тоны, або 174,1 %.

— Як сельгаспадаркі ўмацоўваюць сваю матэрыяльна-тэхнічную базу? — За 2019—2022 гады уведзены ў эксплуатацыю 12 новых малочатварных комплексаў сярэдняй магутнасцю 600 галяў дойнага стаўка. У 2023 годзе будаваныя тры зернесінажыныя комплексы, сямь сінажынажных транзіі магутнасцю 12 тысяч тон, 12 аб'ектаў жылывага малака прызначэння.

Сельскагаспадарчыя арганізацыі летась набылі 107 адзінак інавацыйнай вытворчасці сурога малака з капілярна-сітавай структурай у Капыльскім філіяле ААТ «Слудзі сыраробны камбінат». Гэта адзіная такая вытворчасць у краіне. Прадукт запатрабаваны на розных экспертных рынках, і вялікай канкурэнцыя для яго рэалізацыі пакуль няма. Прадпрыемства можа вырабіць на памер 600 тысяч малака за месяц на суму адзін мільён дзвесці тысяч долараў.

Цяжым заплучэння ў сучасны мінулага года і сёння выйшаў на свае праектныя магутнасці 20—22 тыны прадукцыі за суткі. Праект дазваляе атрымаць дабаўленую вартасць на аднаго работніка ў памеры 217,2 тысячы рублёў, агульна ад рэалізацыі прадукцыі аб'ём інвестыцый склаў 44,6 %.

Узровень вага набытых машын, абсталявання, транспартных сродкаў у агульным аб'ёме інвестыцый — 35,4 %, іншыя работы і затраты — 20 %.

Цягам 2023 года на тэрыторыі раёна ў стадыі рэалізацыі знаходзіліся 11 інвестыцыйных праектаў, у тым ліку тры — у рамках рэалізацыі праграмы «Адзін раён — адзін праект».

Фота Алены ДАЖУЖЫК

Летась рэалізаваны найбуйнейшы інвестпраект «Старыца» ка складзе 335,3 тысячы рублёў, Створана 32 працоўныя месцы.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

ка складзе 335,3 тысячы рублёў, Створана 32 працоўныя месцы. Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Завяршаецца яшчэ адзін інвестыцыйны праект — будаўніцтва індывідуальнага комплексу агракамбіната «Дзяржніск» пры аграпрадукт Лісоное Капыльскага раёна. Гэта не толькі комплекс вытворчых плацовак па вырошчванні індэчкі, але і цэх завабні і мясаперапрацоўчы комплекс са сваімі сістэмамі газаабеспячэння, водазабору.

Фота Алены ДАЖУЖЫК

вытворчасць, якой зацверджаны партнёры з Узбекістана, Азербайджана, Турцыі. Гатовая прадукцыя будзе пастаўляцца на гэты рынкі. Будзе створана 22 працоўныя месцы. Вытворчасць будзе працаваць у дзве змены. У выніку рэалізацыі праекта планавана атрымаць 26 тысяч рублёў выкупу ад рэалізацыі прадукцыі (без уліку ПДВ) на аднаго работніка, заплаваная сярэднямесячная заробатная плата — 1885 рублёў.

Гэта прадыёмства здолела пераабраць свае лагістычныя ланцужкі ва ўмовах санкцыянага ціску і захававаць вытворчасць, рабочыя месцы, зарплату.

— Як у цяперашні час справляецца прамысловасць? — Летась выраблена прамысловы прадукцыі на суму 24 606 тысяч рублёў, што складала 118,7 % да аналагічнага перыяду мінулага года. Каля 70 % у агульным аб'ёме прамысловы прадукцыі прыпадае на прадукцыю ўнітарнага прадыёмства «Капыльскі каапераў». Па арганізацыі, падпарадкаваных м'ясцовым выканаўчым і распарадчым органам (КУП «Капыльскае ЖГК»), тэмпы росту склаў 108 %, па прадпрыемствах рэспубліканскай формы ўласнасці (ўнітарнае прадыёмства «Капыльскі каапераў») — 124,3 %.

— Як у раёне вырашчаецца жылывае пільганае? — Заданне па жылывае будаўніцтве за кошт ух крыніц фінансавана на 103,3 % (8107 кв. метраў прыгадавы заданні 7850 кв. метраў). Дзе зася-

ле 18-кватэрнага дома ў Капылі — для чаргавоў, шматдзятковых сем'яў, маладых спецыялістаў, бо ён будаваўся з доўгым уздзеяннем асобных жылываў. На сямі жылыва будуюцца кропкава. За 2023 год у сельскай насяленьні пунктах уводзіліся 4754 кв. метры індывідуальнага жылыва. Завяршана будаўніцтва трох аднакватэрных жылываў дамоў у аграпрадукт Старыца. У аграпрадукт Лісоное вядзецца рэканструкцыя будынка дзіцячага садка пад 8-кватэрны жылывы дом. Увогуле, апошнім часам больш удзяляецца рэканструкцыі жылыва ў сельскай мясцовасці.

У цяперашні час у раёне перажывае індывідуальнае будаўніцтва. Дзя тых тых, хто мае патрэбу, праблем з вызначэннем участкі няма — яго можна атрымаць на першы месца.

— Летась на рэспубліканскім узроўні вялікая ўага на давалася стаў у сельскай мясцовасці, асабліва ў сельскай мясцовасці? — У 2023 годзе ў Капыльскім ЦРБ былі закончаны рамонт дзіцячых аддзяленняў, праведзены капітальны рамонт аддзялення рэнтгенаўскай, цэнтр ідзе мантаж сучаснага рэнтгенаўскага абсталявання, яго дазваляе выконваць дыягностыку на ішчым узроўні.

Летась была праведзена вялікая работа па рамоне ФАП'аў у раёне, каля 270 тысяч рублёў было выдаткавана на гэты мэты, і яны былі прыведзены ў належны стан.

— Як у раёне вырашчаецца жылывае пільганае? — Заданне па жылывае будаўніцтве за кошт ух крыніц фінансавана на 103,3 % (8107 кв. метраў прыгадавы заданні 7850 кв. метраў). Дзе зася-

ле 18-кватэрнага дома ў Капылі — для чаргавоў, шматдзятковых сем'яў, маладых спецыялістаў, бо ён будаваўся з доўгым уздзеяннем асобных жылываў. На сямі жылыва будуюцца кропкава. За 2023 год у сельскай насяленьні пунктах уводзіліся 4754 кв. метры індывідуальнага жылыва. Завяршана будаўніцтва трох аднакватэрных жылываў дамоў у аграпрадукт Старыца. У аграпрадукт Лісоное вядзецца рэканструкцыя будынка дзіцячага садка пад 8-кватэрны жылывы дом. Увогуле, апошнім часам больш удзяляецца рэканструкцыі жылыва ў сельскай мясцовасці.

У цяперашні час у раёне перажывае індывідуальнае будаўніцтва. Дзя тых тых, хто мае патрэбу, праблем з вызначэннем участкі няма — яго можна атрымаць на першы месца.

— Летась на рэспубліканскім узроўні вялікая ўага на давалася стаў у сельскай мясцовасці, асабліва ў сельскай мясцовасці? — У 2023 годзе ў Капыльскім ЦРБ былі закончаны рамонт дзіцячых аддзяленняў, праведзены капітальны рамонт аддзялення рэнтгенаўскай, цэнтр ідзе мантаж сучаснага рэнтгенаўскага абсталявання, яго дазваляе выконваць дыягностыку на ішчым узроўні.

Летась была праведзена вялікая работа па рамоне ФАП'аў у раёне, каля 270 тысяч рублёў было выдаткавана на гэты мэты, і яны былі прыведзены ў належны стан.

— Як у раёне вырашчаецца жылывае пільганае? — Заданне па жылывае будаўніцтве за кошт ух крыніц фінансавана на 103,3 % (8107 кв. метраў прыгадавы заданні 7850 кв. метраў). Дзе зася-

З ЛЮБОЎЮ ДА ЛЮДЗЕЙ

Сябра Капыльскай тэрытарыяльнай цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насяленьніцтва адзначае свой 20-гадовы юбілей. За гэты час устаноўна развілася і ўдасканальвалася. Што ж тут змянілася з 2004 года?

Пачнём з таго, што першапачаткова цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насяленьніцтва размяшчаўся ў аднапавярховым будынку былога дзіцячага садка. Усё змянілася пасля 2017 года, калі цэнтр уключыў у інвестыцыйную праграму.

І вось цяпер перад жыхарамі і гасцямі Капыля паўстаў новы сучасны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насяленьніцтва з асобным крыжым пакоям, пацярпавым пляцам для працы і іграў і новымі плацоўкамі для аддзялення дзіцячага анжарджана. А яшчэ з вонкавага новага цэнтру адкрываецца від на малюны тэрапеўтычны парк, дзіцячыя жомы устаноўны ў свой час заняла першыя месца ў краіне па дабаратрадаванні тэрыторыі.

На працягу ўсёй гісторыі развіцця цэнтру каля рукі стаяла адданая сваёй справе дырэктар Святлана МАЛІНОЎСКАЯ. У 2017 годзе яна стала чалавечкам года Міншчыны, а ў 2022-м была ўзнагароджана Падазжай Прадзіданца за шматгадовую плённую работу, значны асабісты ўклад у рэалізацыю дзяржаўнай палітыкі ў галіне сацыяльнай абароны насяленьніцтва. Паводле яе слоў, праца ў гэтай сферы ўнікальная, бо патрабуе асаблівай увагі і цярплівасці, а таксама любові да блізкіх.

Справаўды, працаваць з людзьмі няпроста. Асабліва ў тым, у каго здарылася бяда. Аднак супрацоўніцы цэнтру ўсім сіламі імкнучыся дапамагчы жывіць тых, хто мае патрэбу ў палепшэнні якасці жыцця.

— Людзі прыходзяць да нас у цэнтр са сваімі праблемамі і ўжасцамі. Ім здаецца, што іх ніхто не разумее, але калі яны прадукуем разам з намі, то атрымаюць падтрымку, дапамогу, а таксама ўвагу да сваіх праблем, — расказвае Святлана МАЛІНОЎСКАЯ.

Сярод асноўных кірункаў работы цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насяленьніцтва — садзейнічэнне ў сацыялізацыі і адаптацыі інвалідаў.

— У 2004 годзе да нас прыйшлі маладыя людзі, якія ў сям'і былі пад іпералекіямі: у аднаго з іх былі дзве бабушкі, — дзеліцца Святлана МАЛІНОЎСКАЯ. — Для іх распрацавана спецыяльная праграма, ў рамках якой праводзіцца заняткі. Вынікі выдатныя. Цяпер яны ўмеюць самастойна варыць кашу, рабіць чай, салату, бутэрброды. Адным словам, пачалі разумець, што такое побіт, і актыўна ўключваюцца ў яго.

За час існавання цэнтру змяніліся кірункі работы з пахільнымі людзьмі. І кожнай гэта

насяленьніцтва. Паводле яе слоў, праца ў гэтай сферы ўнікальная, бо патрабуе асаблівай увагі і цярплівасці, а таксама любові да блізкіх.

Справаўды, працаваць з людзьмі няпроста. Асабліва ў тым, у каго здарылася бяда. Аднак супрацоўніцы цэнтру ўсім сіламі імкнучыся дапамагчы жывіць тых, хто мае патрэбу ў палепшэнні якасці жыцця.

— Людзі прыходзяць да нас у цэнтр са сваімі праблемамі і ўжасцамі. Ім здаецца, што іх ніхто не разумее, але калі яны прадукуем разам з намі, то атрымаюць падтрымку, дапамогу, а таксама ўвагу да сваіх праблем, — расказвае Святлана МАЛІНОЎСКАЯ.

Сярод асноўных кірункаў работы цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насяленьніцтва — садзейнічэнне ў сацыялізацыі і адаптацыі інвалідаў.

— У 2004 годзе да нас прыйшлі маладыя людзі, якія ў сям'і былі пад іпералекіямі: у аднаго з іх былі дзве бабушкі, — дзеліцца Святлана МАЛІНОЎСКАЯ. — Для іх распрацавана спецыяльная праграма, ў рамках якой праводзіцца заняткі. Вынікі выдатныя. Цяпер яны ўмеюць самастойна варыць кашу, рабіць чай, салату, бутэрброды. Адным словам, пачалі разумець, што такое побіт, і актыўна ўключваюцца ў яго.

За час існавання цэнтру змяніліся кірункі работы з пахільнымі людзьмі. І кожнай гэта

Дырэктар Святлана МАЛІНОЎСКАЯ дэманструе пільганае асабістае ажыццельненне дзіцячых жомкоў людзей.

было абавязкова добрае баўленне часу, то цэнтр да гэтага далася ўласна і з прафільнага дэманцы. Такі бы мовіць, сумашэнне прыемнага з карысцю.

Акрамя таго, у сценах праводзіцца вялікая работа па навучанні блізкіх сваякоў дзіцячых цяжкахворых.

— Калі ў сям'і адбываецца дзіцячы сваяцкі пачынаецца задаваць пытанні: як жа правільна перавярнуць хворага, як пакласці, якія ёсць сродкі раабілітацыі, — распавядае дырэктар цэнтру. — Для гэтага ў нас абсталяваны спецыяльны пакой. Людзі прыходзяць, і мы іх навучаем усім тонкасцям, у прыватнасці таму, як захаваць сваё здароўе, даглядаючы цяжкахворага.

Таксама ў цэнтры аказваюцца паслугі сядзелкі. Так, за 2023 год гэтым скарысталася 20 грамадзян.

— Такім чынам, мы даём магчымасць сваякам цяжкахворых хадзіць на працу, не змяняючы свой лад жыцця, — адзначае Святлана МАЛІНОЎСКАЯ. — Яны атрымліваюць даход для сваёй сям'і і маюць магчымасць аплачваць сядзелку, якая даглядае цяжкахворага на працягу дня.

У цэлым цэнтр на працягу ўсёй 20 гадоў дзіцячым развіццём. Больш за тое, ён працягвае рухацца ў тым жа рычышчы, рэалізоўваючы ўсе новыя і новыя праекты. Яго візітная картка — не толькі вялікі спектр паслуг, ноў сучасны будынак з малюнамі тэрапеўтычнымі, але і прыемны, спагадны калектыў.

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

Адукацыя

КАМ'ЮТАРНЫЯ ГЕНІІ — НАПАТОК

Як школа ў Капылі штогод рыхтуе пераможцаў алімпіяды

Штогод школьнікі сярэдняй школы № 2 г. Капыля ім'я Цішкі Гартнага становяцца ўдзельнікамі рэспубліканскага этапу алімпіяды па інфарматыцы. У гэтым навучальным годзе на 3-м, абласным, этапе адразу тры вучні адзначаны высокімі ўзнагародамі: васьмікласнік Віталей Турвец і дзесяцікласнік Іван Берднік атрымалі дыпломы другой ступені, а дзісяцікласнік Радзімір Гічканка ўзнагароджаны дыпломам першай ступені і стаў абсолютным пераможцам. Пасля заканчэння школы на ішчым узроўні напаступаюць у ВНУ на прыстайныя і запатрабаваны спецыяльнасці, звязаныя з праграмаваннем.

— Выяўленне, навучанне і развіццё асобы высокамагчымаванымі і адоранымі дзіцяцёй — адна з перацярпаемых задач сучаснай школы, — кажа дырэктар школы № 2 г. Капыля Ірына АБАС. — У нас для гэта створана ўсе ўмовы: умацавана матэрыяльна-тэхнічная база, псіхалагічна-педагагічнае суправаджэнне падрыхтоўкі, супрацоўніцтва з бацькамі, усебаковае падтрымка як настаяўнікаў, так і вучняў.

Поступ вучняў — заслуга найперш педагогаў калектыву 27 настаўнікаў, а таксама дырэктар Ірына АБАС і яе наместнік — выпускнік гэтай жа школы, які ў Дзясні ЛІШЧЭВІЧ, настаяўнік інфарматыкі. Менавіта ён заснаваў сваю сістэму падрыхтоўкі, якая і прынёсць высокія вынікі.

Дзясні Міхайлавіч скончыў педагогічны клас спецыяльнасці «Матэматыка і інфарматыка» сярэдняй школы № 2 г. Капыля ім'я Цішкі Гартнага ў 1997 годзе, пасля — педагогічны ўніверсітэт. Пачынаў працаваць педагогам-арганізатарам, з 2004 года выкладае інфарматыку. Акрамя таго, праводзіць стымуляцыйныя заняткі, дзе ўсе ахвотны, хто цікавіцца інфарматыкай, могуць ўдасканальваць свае веды пад кіраўніцтвам педагога.

— Сістэма простая: кожны вучань павінен засвоіць тэму. Пакуль ён не разаб'ярэў ё ёй, да наступнай не прыступаем.

Хтосьці рыхтуюцца за год, не маюць дастаткова пазнаміцца два месяцы, а дзве вучні, якім неабходна два-тры гады.

— Не трэба нікога спісваць з рахунку! Магчыма, нехта марудна засвоівае, але затое гэтыя веды застаюцца на ўсё жыццё, — упэўнены настаяўнік.

Як правіла, вучні Дзясні Міхайлавіча напаступаюць у Беларуд дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі, і ў іншыя ўніверсітэты на спецыяльнасці, звязаныя з праграмаваннем, а яны, як відома, вызначаюцца высокім конкурсам.

— Што да інфарматыкаў? Структурнае мысленне. Удзяць праблему ці заданне, разабраць яе на падзельцы і вырашыць, — кажа настаяўнік, дадаючы, што вучні апошнім часам змяніліся.

— Дзякуючы гэтаму ў мяне ёсць стацтыстыка, які кожны вучань іх рахаву, што ў яго атрымліваецца, а што — не. Калі вучань нейкі час адсутнічаў, не трэба задаваць яму пытанні, каб высьветліць, што ён памытаў з той ці іншай тэмай. Пастаяваюць кожнага вучня зборачка ў агульных базавых рытэмах. І я вучу, які кожны з іх спраўляецца з заданнем, што засвоіў добра, а што не ведае.

Акрамя інфарматыкі, на сайце настаяўнік дадае і іншыя прадметы. Натрыклад, яго сістэмаў кантролю ведаў ужо карыстаюцца настаяўнік замежнай мовы.

МАЛОЧНЫЯ РЭКІ, ЗЕРНЕВЫЯ БЕРАГІ

Як ААТ «Капыльскае» стала флагманам рэгіёна

Сельгаспрадпрыемства ААТ «Капыльскае» апошнія гады трывала займае лідарскія пазіцыі ў раёне па большасці паказчыкаў, у тым ліку па вытворчасці малака і вярчэнні галоўнай часткі — валавой прадукцыі і валавымі прыбыткамі. А летас, упершыню ўзята яшчэ больш высокая планка — гаспадарка стала першай у раёне і па вырошчванні зерня. Акрамя таго, у канцы мінулага года тут уведзены ў строй новы малочначарварны комплекс, які па многіх тэхнічных і тэхналагічных раэцнзях з'яўляецца ўнікальным. Карэспандэнты «Звязды» пабывалі ў ААТ «Капыльскае».

ПЕРШЫЯ ў РАЁНЕ

За амаль паўвекавую гісторыю гаспадарка прайшла шэраг рэарганізацый, у 2005 годзе ў яе склад увайшлі тры прадпрыемствы — СПК «Лешня» і ААТ «1 Мая» і СПК «Цімаўка». Сёння сельгаспрадпрыемства адно з найбуйнейшых у раёне. Тэрыторыя сельгасугоддзяў — 9200 га агульнай плошчы, з іх 8200 га ворнай зямлі.

Гаспадарка спецыялізуецца на выrobe прадукцыі жывёлагадоўлі (мяса малапчы кіраўні саўнагадоўля) з поўным цыклам перапрацоўкі — ад вырошчвання жывёлы да гатовага прадукту. Тут працуюць сваёй цэх, мисаперапрацоўнае прадпрыемства і рознічная сетка, а таксама вырошчавальца і гатуючая прадукцыя расліннага паходжання.

У 2023 годзе сельгаспрадпрыемства апарэдыла калег па ўсёх паказчыках. У прыватнасці, дасягнута станючая дынаміка ў вытворчасці малака: атрыманьне ўдалося 9563 кг ад каровы (+460 кг да ўзроўню 2022 года). Сярэднясутачнае прабурачэнне ў вазе складала 808 г — найвышэйшы вынік у раёне. Валавы збор зерня павялічыўся на тры тысячы тон і склаў 18 771 тон. Агульны валавы збор зерня (з рапсам) — 22 956 тон. Першай гаспадарка стала і па такіх паказчыках, як вярчэння на аднаго работніка і па агульнай вырочцы. Апошні паказчык — 51 мільян рублёў (117 % да ўзроўню 2022 года). А гэта, між іншым, 15 % у структуры агульнай вырочкі, якую прыносяць усе 14 сельгаспадаркаў раёна.

— І па вытворчасці малака, і па атрыманні прыбытку ў вазе мы першыя ў раёне. Таксама як і па вырошчванні зерня, па валавой прадукцыі зернебабовых. Пільна апошніх гадоў гаспадарка ў лідарах па многіх паказчыках, а сёлета стала першай і па вырошчванні зерня, — адзначае дырэктар ААТ «Капыльскае» **Дзмітрый ПАЛЕВІКОВ**.

Акрамя зернавых, тут вырошчваюць тэхнічныя культуры — расп, цукровыя буркі, кукурузу (на сілас і на зерне). Каля 3300 га адведзена пад азімыя, 1900 га — пад кукурузу (600 га — на зерне і 1300 га — на сілас), 1000 га — пад рапс, 1100 га — пад цукровыя буркі, 600 га — пад яравыя, у асноўным гэта кармавыя гарох.

Валавы збор цукровых буркаў летас склаў 60 тысяч тон (194 % да ўзроўню мінулага года).

Дырэктар ААТ «Капыльскае» Дзмітрый ПАЛЕВІКОВ.

Іх ураджайнасць вырасла на 140 ц/га да ўзроўню мінулага года і складала 580 ц/га. Першае месца займае гаспадарка і па валавым зборы (4180 тон) і ўраджайнасці (50 ц/га) рапсу.

Ураджай цукровых буркаў ААТ «Капыльскае» рэалізуюе на Службі цукрарэфінады камбінат. Вытворца цукру ў сваю чаргу авансую гаспадарку на ранніх этапах, дапамагае з набываннем угнаўня і насення, а таксама адпаведнай тэхнікі.

Апошняя, дарчыні, тут абнаўляецца пастаянна. Штогод набываюцца 3-4 адзінкі, уключаючы глебапрацоўчыя машыны. Летас былі набыты севялкі для буркаў і кукурузы, зернеуборачныя камбайны.

Цэх перапрацоўкі ўзначальвае Таццяна ВАЛЬКОВСКАЯ.

Гатавальнік фарму Алег БЕЛЬСКИ добра ведае тэхналагічнае абсталяванне для перапрацоўкі мясной прадукцыі.

КЛОПАТ ПРА КАЛЕКТЫЎ

У калектыве ААТ «Капыльскае» сёння працуюць каля 320 чалавек. Сярод іх больш чым дзюсятка маладых спецыялістаў.

Калектыву дагавор прадугледжвае адраразаваньне аднаразаючую выплату да 50 базавых велічынь у залежнасці ад кваліфікацыі. Для маладых спецыялістаў прадугледжана таксама жыццёвая выплата пры прадаўжэнні кантракта на два гады, і да 200 базавых велічынь — на п'яць гадоў.

Зарабонаплата маладых спецыялістаў — каля 1700 рублёў, сярэдняя ў гаспадарцы — 1980 рублёў. Вітаецца тут і далейшае навучнае спецыялістаў. Гаспадарка аплывае вучоўчу, але пры ўмове, што пасля атрымання дыплома спецыяліст адразае два гады.

Калі работнік іншагародні, гаспадарка выдзяляе жыллё. Есць службовае, маецца свой інтэрнат на 24 месцы. Дадаюцца гаспадарка арандуе жыллі для работнікаў у Капылі і Цімаўцы.

Акрамя таго, прадугледжаны вакош сасильны пакет. Работнікам прапануюцца тушэўкі ў санаторыі Беларускага і дэцым — у дзіцячых лагерах. Прадугледжаны матэрыялы дапамога да адначынку.

Часткова тушэўкі аплывае як прафсаюз, так і гаспадарка. Прадугледжаны і выплаты да свята — Новага года, да прафсаюна свята, да Дня маці і Дня бабуляў і 23 лютага.

У канцы лютага ў нас праводзіцца Дзень жывёлавода, падчас якога работнікі змяраюцца не толькі ад нашага прафсаюла, але і ад раёна, — расказвае спецыяліст па ўнутраных камунікацыях ААТ «Капыльскае» **Таццяна МАРКЕВІЧ**.

Прапанова прафсаюна арганізавана розныя трыбунныя паведакі і тушэўкі на тур выхаднага дня ў санаторыі. Набываюцца білеты для работнікаў на тэатральныя паставы ў Капыльскім Доме культуры. Для аматараў здаровага ладу жыцця прапануюць абаментаў у Капыльскі фізкультурна-азадарэцыйны цэнтр — у тэраэаэраію і гімнастычны залы і басейн. Тут жа двойчы на тыдзень тэраэаэраію і каманда па валейболе.

Алена КРАВЕЦ, Алена ДУЖАНКО, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

УНП 60018624

Крам «Пятачок» у Капылі добра ведаюць мясцовыя гаспадары. Навясць тут шырокага асортывенту мясных вырочак забяспечвае ААТ «Капыльскае», а пакупнікоў абслугоўваюць прадукцыя Ніна ЛАГУН і Таццяна БАРНОВІЧ.

Крам «Пятачок» у Капылі добра ведаюць мясцовыя гаспадары. Навясць тут шырокага асортывенту мясных вырочак забяспечвае ААТ «Капыльскае», а пакупнікоў абслугоўваюць прадукцыя Ніна ЛАГУН і Таццяна БАРНОВІЧ.

Крам «Пятачок» у Капылі добра ведаюць мясцовыя гаспадары. Навясць тут шырокага асортывенту мясных вырочак забяспечвае ААТ «Капыльскае», а пакупнікоў абслугоўваюць прадукцыя Ніна ЛАГУН і Таццяна БАРНОВІЧ.

ТОЛЬКІ З НАТУРАЛЬНЫМІ ДАБАЎКАМІ

Уласную мисаперапрацоўку мае не кожная гаспадарка. Свінагадоўля тут развілася даўно, прадаў, у апошнія гады вытворчасць зрабілі наштам больш эфектыўнай. Мисаперапрацоўчы цэх наставіла на ўласны фірменныя крамы ў Капылі і Клецку свінніну і ялавічыну, мяса з косткамі, сырыя каўбасы, фаршы, варана-вэнджаныя і сыравяжэнныя каўбасы, сыравяжэнныя мисныя прадукты і прадукты ў марынада, саланіны, салёнае сала. Сёння тут працую дзевяць чалавек.

— Усе нашы прадукты карыстаюцца попытам. Асабліва палюбляе пакупнік каўбаска «Для пініка». Там толькі натуральныя спецыі і дабаўкі — соль, каляндэр, кмен, кроп, пераць. Я лічу, што гэта самае галоўнае ў прадукцыі і ён будзе мець поспех. Дарчыні, нашу прадукцыю ацанілі не толькі беларусы. Яе ахвотна набываюць расіны, калі мы ўдзельнічаем з вышэйшым гандлем на розных мерапрыемствах у раёне і вобласці, — кажа на-

Уладзіслаў Мікалаевіч Таццяна ВАЛЬКОВСКАЯ. Таццяна Мікалаевіч працуе на прадпрыемстве чатыры гады. Па аджукцы яна інжынер-

тэхналог і мае шэраг уласных распрацовак і рэцэптур. Менш хіміі і больш натуральных спецыі — галоўны прынцып у рабоце мисаперапрацоўчага цэха пад яе кіраўніцтвам.

Уладзіслаў Мікалаевіч Таццяна ВАЛЬКОВСКАЯ. Таццяна Мікалаевіч працуе на прадпрыемстве чатыры гады. Па аджукцы яна інжынер-

тэхналог і мае шэраг уласных распрацовак і рэцэптур. Менш хіміі і больш натуральных спецыі — галоўны прынцып у рабоце мисаперапрацоўчага цэха пад яе кіраўніцтвам.

Уладзіслаў Мікалаевіч Таццяна ВАЛЬКОВСКАЯ. Таццяна Мікалаевіч працуе на прадпрыемстве чатыры гады. Па аджукцы яна інжынер-

На ўчастку, дзе вырабляюць каўбасную прадукцыю, працую гатавальнік фарму Васіль ЕМІХАНКА.

У ТРЭНДЗЕ ТЭХНАЛОГІЙ

На свінтаварнай ферме гаспадаркі ўтрымліваюцца каля 4800 свінняў. Пагапоў буйной рагатай жывёлы складае 5200, з іх 1858 — дойнае стада. Яна ўтрымліваецца на трох малочначарварных комплексах і дзюх малачнатаварных фермах.

Адзін з малочначарварных комплексаў у вёсцы Кіевічы пабудаваны ў 2023 годзе і ўведзены ў строй у канцы снежня. Ён адрознічыны на 800 гапоў дойнага стаку з дальна-малочным блокам і вось-вось запраўце на поўную магутнасць. Новы МТК адпавядае самым сучасным патрабаванням і прадугледжвае максімальную колькасць тэхналогій, а пры яго будаўніцтве стаўка рабілася на камфорт жывёлы і персаналу, які будзе абслугоўваць комплекс.

Утрывае выкарыстанне шэраг нестандартных будынкаў раэцнзю і матэрыялаў, што робіць яго ўнікальным.

Шырыня будынку кароўніка павялічана да 3600 мм, што на 3000 мм больш за стандартнае паказчык.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

Намеснік дырэктара па вытворчасці Леанід КІСЛЯВЕВІЧ.

Паўрама будынка наднята на 500 мм, вышыня цокальнай планкі складае ўсёго 600 мм. Там дадаюць камфорт паміж імі павебраем і паміж імі, забяспечваюць эфектыўную вентыляцыю летам і дэталювае асвятленне.

Яшчэ адно інжынернае раэцнзю — сьсыя ад класічнага светла-азаарачнага канька. Замест яго ў даху адтуліна, закрытая аьнкаванай сьцяжкі. Гэта эфектыўная вентыляцыя і ў зімку, і ў летні часы: у жывёлы знікаецца цяпла з усёго злетам, не рэюцца і не высьхожае кармы. Акрамя таго, удалося сьсыя ад светлавых праёмаў у даху, што зноў-такі ўлетку вырашае праблему перагрэву стойлаў. Уцелены дах дазваляе прыбраць другасную раэцнзю і паэбончы кандэнасату. Таксама камфортнае тэмпературы летам стварюць вентылятары.

Падтрымлівае пастаянную чысьціню дапамагае скрэпачная сістэма выдалення гною. Прыборка праводзіцца рэгулярна, за-

хоўваючы стойлы сухімі і чыстымі. Да таго ж каровы не адчуваюць дадатковы стрэс, як падчас прыборкі трактарамі, не патрабуюцца дадатковага прычынення тэхнікі і жывёлаводаў. А сістэма гноывыдалення праз КОРС-трубу дазваляе эфектыўна прыбраць незалежна ад тэмпературы навакольнага асяроддзя.

Работы над праектам комплекс уцяля з лістапада 2022 года, актыўнае будаўніцтва стартвала ў сакавіку 2023-га і да канца года было завершана. Яно вляоса за кошт уласных сродкаў гаспадаркі і зямлі Капыльскага філіяла ААТ «Службы сырабрыны камбінат». Комплекс абышоўся ў 10,5 мільяна рублёў. Закуплены будынак і імпартае абсталяванне, у прыватнасці нямецкая дальна-аўтамабільная «Вест-фаль» Абслугоўвальны будзе ўсёго 17 работнікаў.

Новыя памяшканні жывёлагадоўчага комплексу.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

ДА ПОСПЕХУ — МАЛЕНЬКІМІ КРОКАМІ

Нягледзячы на тое, што маштабнае будаўніцтва малочначарварнага комплексу ў вёсцы Кіевічы завершана, работы тут не спыняцца. На гэтай жа тэрыторыі (раней тут размяшчалася свінтаварная) запланавана рэканструкцыя, пасля якой з'явіцца сучасная жывёлагадоўчая ферма. Таксама рэканструкцыя чакае і старыя будынкi ў аграпрадучы Цімаўцы. Гэта дазволіць павялічыць пагапоў, а таксама цалкам забяспечыць жывёлы сучаснай і камфортнай умовай утрымання.

Размеравы для пашырэння вытворчасці і павышэння эфектыўнасці яшчэ німаля, упэўнены Дзмітрый Палевіч. У эн уначалу ААТ «Капыльскае» ў 2016 годзе, калі гаспадарка па многіх паказчыках была зусім не ў лідарах.

Напрыклад, пагапоў свінняў даходзіла да 30 тысяч, але эфектыўнасць вытворчасць называць не выдала.

Усе фермы, якія састарэлі, пры-

А пачынаць энергічнаму маладому кіраўніку прыйшлося з падбору каманды і ратацыі кадраў. З кімсьці развіталіся, некаторыя і самі пакідалі прадпрыемства, не вытрымліваючы новых патрабаванняў. А сярод іх найперш — жорсткае дэцыстыліна.

— З яе пачынаецца эфектыўнасць працы, — кажа Дзмітрый Палевіч. — Займаўся падборам каманды, прывяненнем карпаратыўнай этыкі. Пры пошуку спецыялістаў звярталі ўвагу на ўзровень кваліфікацыі. Недататкова мець дыплом аб аджукцы — важна валодаць базавымі ведамі, разуменнем тэхналогій і працэсу. Кандыдатаў у гаспадарку шукалі па ўсёй Беларусі, — згадвае кіраўнік ААТ «Капыльскае».

— З новымі прафесіяналамі з'явіліся ў гаспадарцы і новыя тэхналогіі, якія дазволілі павысіць паказчыкі работы.

— Пачалі правільна карміць кароў, якасна на марытоўваць кармы, вытрымалі не толькі валавыя, але і якасныя паказчыкі. Прымянялі сучасныя тэхналогіі прыгатавання кармоў, іх захаванасць і выкарыстанне якасных кансервантаў і ўпакоўчых матэрыялаў. У кіраванне жывёлагадоўчай уключаны праграмнае забяспечэнне. У раслінаводстве стараліся свечаскова нават не было сродкаў на іх набываць. З часам усё гэта прынесла свае вынікі.

— Камфортныя ўмовы утрымання жывёлы — яшчэ адна важная задача, якую удалося вырашчыць сучасна малочначарварны комплекс, які хутка сябе акупіць і прыносіць прыбытак. Пры будаўніцтве другога летас былі паставлены больш амбіцыйныя мэты, і іх удалося дасягнуць.

— З маленькіх крокаў нараджаецца шлях і мы ідзем маленькімі крокамі: спачатку кармілі жывёлу на конях, потым на трактары, пасля — на двух, цяпер — з дапамогай сучасных кармазаводчыкаў, — кажа Дзмітрый Палевіч. — Але самае галоўнае — каманда аднадушная. Прыемна ўсведамляць, што людзі, якія са мной працуюць, знайшлі сваё месца ў жыцці, атрымліваюць якасныя матэрыялы дабрабыт, так і маральнае задавальненне, вучацца, павышаюць сваю кваліфікацыю, удасканалюцца. Некаторыя ўжо займаюць добрыя пасады на іншых прадпрыемствах.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

— Дзюжычы такому раэцнзю калонны апор знаходзяцца ў цэнтры стойла, што дазваляе вырашчыць праблему нефункцыянальных стойлаў. Шырыня стойлаў павялічана і складае 2900 мм, спараных — 5310 мм, а гэта дадаюць камфорт для жывёлы. Шырыня прадаў паміж стойламі — 3150 мм, пры кармавым стаце — 400 мм.

Рост як на дражджах

Чым «Капыльскі каапрам» прыцягвае пакупніка

«Хлеб любіць цяplo рук, цяplo душы, інакш зрабіць яго не атрымаецца», — кажа пра гадоўны скарэт поспеху дырэктар унітарнага прадпрыемства «Капыльскі каапрам» Тамара АБРАМОВІЧ. У суткі тут вырабляецца каля трох тон прадукцыі. Гэта не толькі свежы хлеб, хлебабулачныя і кандытарскія вырабы, але і найсмачнейшыя каўбаскі, натуральна мясная і рыбная прадукцыя, што прадаецца ў магазінах усёй Мінскай вобласці. Каб ацаніць, якім попытам карыстаецца класічны хлеб «Цаглінка», італьянская чыбабата, пірожныя «Карзіначка» ці слоеная трубочка з крэмам, каўбаска «Ад бабуні», дастаткова ўвечары зазірнуць у фірменны магазін прадпрыемства «Гарчы хлеб», куды цягнуцца чарга з аўтамобілу.

Дырэктар унітарнага прадпрыемства «Капыльскі каапрам» Тамара АБРАМОВІЧ.

Гісторыя развіцця унітарнага прадпрыемства «Капыльскі каапрам» пачынаецца з 1990 года. Штогод асартымент прадукцыі мяняўся і пашыраўся, нязменным застаецца тое, што хлеб «Цаглінка», які і дагэтуль карыстаецца вялікім поспехам. Усёго ж сёння тут вырабляецца каля 40 найменшых хлебабулачных і мучных кандытарскіх вырабаў, больш за 35 каўбасных вырабаў, больш за 20 відаў мясных паўфабрыкатаў, каля 15 найменшых рыбнай прадукцыі, кукурузныя палачкі, а таксама вырабы з дроў (шнік, сетка «Рабіца»).

У 2023 годзе прадукцыя вылучана на 16,3 мільёна рублёў (дынаміка ў супастаўных цэнах да ўзроўню 2022 года складала 118,8%). Штомесячна прадпрыемства вырабляе больш за 70 тон хлебабулачных і мучных кандытарскіх вырабаў (каўбасных і мясных паўфабрыкатаў), атрымаў каля 110 тон мяса ва ўласным забойным цэху.

Нядаўня прадпрыемства пачало выпуск крэмавай прадукцыі — тарту і пірожных. У тым ліку і для гэтых мэт летас тут правялі мадэрнізацыю цэха хлебапаечнага, набылі спецыяльнае абсталяванне, заправілі кандытару, якіх не браклі ў прадпрыемстве называюць майстрамі з вялікай гітары. І сапраўды: іх ра-

бы, так ж класічны «Карзіначка», — не інакш як мастацтва. Рознага колеру і формы звонку і нязменна прыемнай і далікатна на смак.

— Яшчэ ў кастрычніку для выпуску тарту і пірожных нічога не было гатова, а да Новага года мы ўжо выпусцілі нашы першыя тарты. Цяпер з'явіліся і пірожныя, — дзеліцца Тамара Абрамовіч.

Тарты, пірожныя, вырабы са слоенага цеста, мучныя ласункі, вялікі асартымент пачываў — усё вытворчасць наладжана ў адпаведнасці з сучаснымі санітарнымі патрабаваннямі.

— Статку зрабілі на слоення трубочкі з бiałковым крэмам, заварныя трубочкі з масленым крэмам, «Карзіначка» — тое, на чым мы ўсе вырабляем. Гэтыя класічныя кандытарскія вырабы пакупнікі любілі і будуць любіць заўсёды, бо ў нас яны толькі з натуральных інгрэдыентаў, — падкрэслівае кіраўніца прадпрыемства.

Яшчэ мінулым летам у асартымент з'явілася чыбабата — хлеб, з якім прадпрыемства таксама трапіла ў «дзіястэку», бо ён напалоўны мясцовым жыткам.

— Гэта італьянскі хлеб, які мае адмысловае рэцэптуру, прагравае асабліва падаходзіць і німава часу. Пачынаем рабіць яго раніцай, а выходзіць з печы толькі пасля абеду. Шмат яго не вырабіць, таму пакупнікі для продажу толькі ў сваім мага-

зіне «Гарчы хлеб» — для прыгатавання пакупніка. Падобны хлеб робяць сеткавы супермаркет, але прыемна чуюць, што чыбабата ад «Каапрама» смачнейшая, — дзеліцца Тамара Міхайлаўна.

Хлеб «Цаглінка» — яшчэ адзін свеа-асаблівы брэнд, па які ў магазін «Гарчы хлеб» прывязджае ледзь не ўвесь горад.

— Гэта наш традыцыйны хлеб, які мы вырабляем на старых рэцэптурах. Там толькі натуральныя інгрэдыенты: мучка, вада, соль, дрожджы. Тэрмы захоўвання невыякі, але ўсё натуральнае, — кажа кіраўніца прадпрыемства.

Дарчы, праз магазін «Гарчы хлеб» разлічваецца каля 10% ад усёй вырабленай хлебабулачнай і кандытарскай прадукцыі, а гэта, між іншым, каля 300 кг за суткі. Астання прадукцыя развозіцца па магазінах сеткі спецыялізацыі Мінскай вобласці. Дарчы, у чатыры раёны — Капыльскі, Салігорскі, Слуцкі і Уздзенскі, які ўзводзіць у сістэму Капыльскага раёнспажываўніцтва, свежы хлеб і вышэчка, а таксама іншая прадукцыя накіроўваецца штодзённа.

У Мінску яна прадаецца ў магазіне «Родны кут» на праспекце Пераможцаў, 17.

Аднак не хлемам адзіным жыве прадпрыемства. Мясныя і каўбасныя прадукты таксама ацанілі спецыялісты. Прадукцыя вырабляецца толькі з ахаладжанай сярвачы і з'яўляецца адной з самых даступных па цане.

Тамара Абрамовіч, падарыўшы ка зачыну кветку, вырабляе капыльскія кандытары.

Жанна ЮХО — кандытар самага высокага, шостага, прафесійнага разраду.

Па выніках работы штогод прадукцыя унітарнага прадпрыемства «Капыльскі каапрам» атрымае ўзнагароды на рэспубліканскіх конкурсах. Летас на рэспубліканскім аглядзе якасці хлебабулачных і кандытарскіх вырабаў «Смакота 2023» прадпрыемства заваявала залаты медаль за хлеб «Сезонны» і мучныя вафлі «Венскія класічныя», бронзавым медалём адзначаны барт для бутэрбрэду. Гран-пры конкурсу III ступені атрымаў пышкі «Кунянічкі».

Дыпломам лаўрэата міжнароднага дэгустацыйнага конкурсу якасці харчовай прадукцыі ПРАДКСПІА-2023 адзначена ўладоўца ласунак мучнога «Вафлі Венскія Любімыя», а таксама і самі «Вафлі Венскія Любімыя». Дыплом конкурсу і Гран-пры першай ступені атрымаў ласунак цукровай казінкі «Флорентэ», залаты медаль — ласунак мучны «Наслаждзенне», сярэбраны медаль — ласунак мучны «Вафлі Венскія Любімыя».

Сёння ў калектыве прадпрыемства працуе каля сотні чалавек. Тамара Абрамовіч узначальвае яго восем гадоў. А працуе тут без малага чварць стагоддзя. Прышла ўсё прыступкі на спецыяльнае падрыхтоўку кандытарам, пасля была тэхнолагам па хлебапаечнаму, пачынаў тэхнолагам у каўбасным цэху. Таксама працавала спецыялістам па маркетынгу, узначальвала лабараторыю, пасля — усю вытворчасць. За гэты час згуртавала выдатную каманду аднаўдмуцаў.

— Ці складана быць жанчынай-кіраўніком? Вельмі няпроста, — кажа Тама-

ра Міхайлаўна. — Але дзікуючы таму, што я выдатна ведаю вытворчасць, калектыву, вельмі люблю тую справу, якой займаюся, удзяцца супрацоўца з усмішкай. Мой напакт — як вліваць смяну. І ва ўсё адзін інтарэс — зрабіць прыгожа, смачна і якасна.

Алена КРАВЕЦ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Малды кандытар Кацярына ЖУДАНКО.

Тэхнік-тэхнолаг Наталія СТАРАВЕРАВА на ўчастку, дзе вырабляюць сыравянджыныя каўбасы «Ад бабуні».

Прадзвец шостага разраду Святлана ЗНІБЕЦ працуе ў краме, дзе заўжды можна набыць капыльскія хлебапаечныя.

Працу аграрыяў пераацаніць нельга. У гарачы сезон яны з раніцы да позняй ночы працуюць на палюх, каб на нашых стэлах заўсёды быў хлеб, без выхадных доўга кароў і правараюць малака на якасць, каб штодня цешыць нас «свежым парным».

Атрымаўшы, іх праца — аснова і падмурак усёго.

Так лічыць дырэктар ААТ «Прагрэс 2010» Валерый ТАРОЦЬКА. На яго думку, людзі, якія працуюць на зямлі, самыя значныя.

Дырэктар ААТ «Прагрэс 2010» Валерый ТАРОЦЬКА.

Лабарант хіміка-бактэрыяльнага аналізу Наталія РУДЗЕНЯ ў лабараторыі правядзення аналізу малака.

Тым не менш ААТ «Прагрэс 2010» ідзе на гэты рызык. Імкненне да развіцця, паліцізаванне паказчыкаў і працоўных умоў для сваёй супрацоўніцкай, а іна за апошнія гады ўдзяцца ў эксплуатацыю новай сельскагаспадарчай аб'екты. Але пра ўсё на парадку.

ААТ «Прагрэс 2010», якое размясцілася ў цэнтральнай частцы Капыльскага раёна, з'яўляецца вытворцам малака, збожжа і цукровай буркацы. Агульная плошча сельскагаспадарчых угоддзяў складае 7105 га, а плошча рапці — 6078 га. На аб'ектах гаспадаркі працуе больш за 200 чалавек. На гэты момант гална жывялагадоўлі ў ААТ «Прагрэс 2010» прадастаўлена пяці малочнагаварных фермаў і чатыры таварныя фермы, у якіх змяшчаецца больш за 5000 гадоў. Дарчы, менавіта гэты сегмент складае 68 працэнтаў ад вырочкі і радуе

«Людзі, якія працуюць на зямлі, самыя значныя»

Як у ААТ «Прагрэс 2010» спраўляюцца з рызыкамі земляробства

У машына-трактарным парку «Пацейкі». Злева направа: трактарысты-машыністы Аляксандр ДУБОВІК, Павел ТАРОЦЬКА, Яўген БЕЛАШ, электрагаспадарчы Аляксандр БАЙРАШУСЦЫ, слесар Мікіта МІТАР, токач Васіль КЛЯШЭВІЧ, трактарыст-машыніст Аляксандр БЕЛАШ, слесар Аляксандр ГІРКО.

станочнымі паказчыкамі. Напрыклад, наодин на адну кароўку павялічыліся на 842 кг у параўнанні з 2022 годам, а валавое прабырэнне ў вазе буйной рагатай жывёлы за 2023 год павялічылася на 130 тон.

Для таго каб утрымліваць жывёл у дастойных умовах, на прадпрыемстве паставілі адбываецца мадэрнізацыя. Напрыклад, у 2020 годзе былі уведзены ў эксплуатацыю сучасныя МТК «Пацейкі». Выкананне абавязкаў галоўнага эканаміста старшыня пераходнай прафсаюзнай арганізацыі Волга ЛАУРОВА падзялілася, што падчас будаўніцтва ім удалося сумяшчаць якасць і умараня фінансавыя затраты. У свой час да іх іздзілі аграры з усёй Мінскай вобласці, каб перапыць гэты досвед.

Аднак далей — больш. Ужо ў маі 2024 года плануецца ўвядуць эксплуата-

цыю комплексу на 1050 гадоў у вёсцы Душава. Уся тэхналогія вытворчасці там будзе самая сучасная: і цэх раздзі, і цэх сусукоты, і дальнабачная, і прафінакты для цялят. А гэта азначае паліцізаванне ўмоў утрымання жывёлы і максімальнае механізацыю працы.

Плошы жывялагадоўчы аб'ект пры ўвядзенні ў эксплуатацыю патрабуе дадатковых укладанняў, — адзначае Волга Лауроўна. — Таму для новага комплексу плануецца закупка кормараздатчыка і трактару для чысткі праходзі паміж загонамі. Гэта аблічывы працу і ў перспектыве знізіць затраты гаспадаркі.

Дарчы, мы змаглі ўбачыць МТК «Пацейкі», уведзены ў эксплуатацыю ў 2020 годзе, на свае вочы і нават пазнаёміцца з яго работнікамі. Так, наш пашчына пагутарыць з сапраўдным прыхільцам сваёй справы лабарантам хіміка-бактэрыяльнага аналізу Наталія Рудзенья. Яна працуе ў ААТ «Прагрэс 2010» ужо чварць год і цяпер не бачыць сябе ні ў якой

іншай прафесіі. Аднак так было не заўжды. Да гэтых жанчына была заглядчыца фермы іншай гаспадаркі, і калі ёй прапанавалі стаць лабарантам хіміка-бактэрыяльнага аналізу, яна, шчыра кажучы, спалохалася.

— Я вельмі перажывала, таму што раней з гэтым не працавала, — распавядае Наталія Рудзенья. — Першы час было цяжка, але крок за крокам я ўсё больш і больш паглыблялася ў тонкасці працы. І цяпер мне ўсё вельмі падабаецца. Хоць сярэд ночы разбудзіць — я ўсё зраблю якасна.

Дзеім далей і трэцім у машына-трактарным парку «Пацейкі». Апрочна навідка тут — сучасны буркацуборачны камбайн, які гаспадарка атрыма лагала. А наогул, тэхнікі шмат, і каб яна заўсёды была справнай, тут працуе цэлая каманда трактарыстаў-машыністаў, слесару, токару і электрагаспадарчыкаў.

Нам удалося пазнаёміцца і з працоўнай дынастыяй Белаш. Аляксандр працуе трактарыстам-машыністам у ААТ «Прагрэс 2010» ужо 18 гадоў.

Жывялагадоўца па абслугоўванні буйной рагатай жывёлы Яўген БЕЛАШ кантралюе сістэму доўгі і дальнай зале.

Па гэтай спецыяльнасці ўвогуле працаваў усё жыццё. З раніцы ўзрусты яго сын Яўген бачыў, як працаваў на та. Трактары, палі, зерне... Усё гэта вельмі натхняла хлопчыка, і выбраў нейкую іншую сферу для яго было немагчыма. Так, ён чатыры гады там укладваўся трактарыстам-машыністам у ААТ «Прагрэс 2010» і з таго часу працуе плячо з сваім бацькам.

Аднак гэта не адзіная працоўная дынастыя ў гаспадарцы. Сям'я дырэктара гаспадаркі Валерыя Тарочкі не выключэнне. Яго старэйшы сын Віктар працуе галоўным тэхнікам, а малодшы Павел — трактарыстам-машыністам. Калісьці і яго жонка таксама была часткай калектыву гэтай гаспадаркі, аднак пайшла на пенсію і займаецца ўжо хатнімі клопатамі і ўнукам.

А ўвогуле, у ААТ «Прагрэс 2010» створаны максімальна камфортныя ўмовы для супрацоўніцкай, забеспячаныя жыллем з магчымасцю выгулу, грашовыя прэміі да свят і двухразовае харчаванне, кошт якога за месяц выходзіць усё 25 рублёў! Да таго ж дадох супрацоўніку разлігнара расцэнаў. Прадзвец зарплата з мінулага года павялічылася на 25,9%.

Таксама гаспадарка спецыялізуецца ў пастаянным развіцці прафесійнай навывка сваіх кадраў. Паводле слоў намніска па ідэалогіі работы Галіны КАНДРАЦЕНКА, яны плануецца штогод накіроўваць на павышэнне кваліфікацыі кіраўнікоў і спецыялістаў гаспадаркі і вывучэння сучасных тэхналогій і новай тэхнікі, перадавае гална працаваць сельскагаспадарчай вытворчасці, а трактарыстаў-машыністаў і апэратару машынага дняння — для ўдасканалення майстэрства.

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара, Алена ДАЖАНАК, фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Цены

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ВРЕМЯ ДАРИТЬ ПОДАРОК»

1. Сведения об организаторе. Общество с ограниченной ответственностью «Плюш дарит» (далее - Организатор), зарегистрированное в Минском городском округе 03.01.2022 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей с регистрационным номером 193607576.

2. Территория проведения: Магазины «Три ценки» на территории Республики Беларусь.

3. Наименование рекламной игры: «Время дарить подарки».

4. Срок начала и окончания рекламной игры, включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов игры: с 26.02.2024 по 08.05.2024.

5. Состав комиссии по проведению рекламной игры.

Председатель: И. Савицкая Ирина Олеговна, ООО «Плюш дарит», заместитель руководителя департамента маркетинга.

Члены комиссии: 1. Савицкая Анна Александровна, ООО «Плюш дарит», начальник отдела маркетинга.

2. Карницкая Виктория Сергеевна, ООО «Плюш дарит», начальник отдела интернет-маркетинга.

3. Привкозю Наталья Федотовна, ООО «Плюш дарит», маркетолог.

4. Азарова Оксана Леонидовна, ООО «Плюш дарит», директор.

6. Наименование товаров, в рамках стимулирования реализации которых проводится рекламная игра: товары-участники, перечисленные в таблице № 1 настоящего пункта (далее - товары-участники), реализуемые в магазинах «Три ценки» на территории Республики Беларусь.

Таблица № 1. Наименование товаров-участников

Table with 4 columns: No, Товарный код, Код товара, Товар. Lists various goods like 'Морозилка', 'Холодильник', 'Стиральная машина' with their respective codes.

Table with 4 columns: No, ESU, ESU, ESU. Lists various ESU codes and their corresponding product categories.

Table with 4 columns: No, CONTE, CONTE, CONTE. Lists various CONTE codes and their corresponding product categories.

Table with 4 columns: No, CONTE, CONTE, CONTE. Lists various CONTE codes and their corresponding product categories.

